

CZU: 339.1:366.5(478)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19951747>

SIGURANȚA PRODUSELOR ÎN COMERȚUL ELECTRONIC: PROVOCĂRI PENTRU R. MOLDOVA ÎN CONTEXTUL REGULAMENTULUI (UE) 2023/988 PRIVIND SIGURANȚA GENERALĂ A PRODUSELOR

Mihaela PASCAL,

doctor în drept, lector universitar, Academia „Ștefan cel Mare”
a MAI al Republicii Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>),
directoare executivă, Centrul European al Consumatorului
din Republica Moldova,
mihaelapascal2018@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0003-2018-4495

Rezumat. Creșterea accelerată a comerțului electronic a modificat profund circuitul produselor de consum și a evidențiat limitele modelelor tradiționale de reglementare a siguranței produselor. În acest context, Regulamentul (UE) 2023/988 privind siguranța generală a produselor reprezintă noul reper european, întrucât integrează explicit vânzările online, obligațiile furnizorilor de piețe online, trasabilitatea produselor și mecanismele de notificare și rechemare.

Pentru Republica Moldova, tema este deosebit de actuală după adoptarea Legii nr. 196/2025 privind siguranța generală a produselor, care transpune parțial modelul european și introduce norme referitoare la vânzările la distanță, operatorul economic responsabil, SI SRIPP și deschiderea către Safety Gate.

Studiul demonstrează că Republica Moldova a depășit etapa unui cadru normativ rudimentar, însă provocările juridice și instituționale rămân semnificative. Acestea vizează, în special, controlul marketplace-urilor și al comercianților terți, identificarea reală a operatorului economic responsabil, funcționarea efectivă a infrastructurii digitale de supraveghere, integrarea operațională în mecanismele europene de alertă rapidă și corelarea dintre siguranța produselor, supravegherea pieței, protecția consumatorilor și serviciile digitale.

Concluzia principală este că eficiența noii reglementări va depinde de capacitatea dreptului intern de a transforma armonizarea legislativă într-un mecanism efectiv de control, cooperare și protecție a consumatorului în mediul digital.

Cuvinte-cheie: siguranța produselor, comerț electronic, marketplace, Safety Gate, SI SRIPP, protecția consumatorilor, Regulamentul (UE) 2023/988.

Summary. The rapid growth of e-commerce has fundamentally transformed the circulation of consumer products and has exposed the limitations of traditional product safety regulatory models. In this context, Regulation (EU) 2023/988 on general product safety represents the new European benchmark, as it explicitly integrates online sales,

obligations of online marketplace providers, product traceability, and notification and recall mechanisms.

For the Republic of Moldova, this topic is particularly relevant following the adoption of Law No. 196/2025 on general product safety, which partially transposes the European model and introduces provisions related to distance selling, the responsible economic operator, the SI SRIPP system, and the opening towards Safety Gate.

The study demonstrates that the Republic of Moldova has moved beyond a rudimentary regulatory framework; however, legal and institutional challenges remain significant. These challenges concern, in particular, the control of online marketplaces and third-party traders, the proper identification of the responsible economic operator, the effective functioning of digital market surveillance infrastructure, operational integration into European rapid alert mechanisms, and the alignment between product safety, market surveillance, consumer protection, and digital services.

The main conclusion is that the effectiveness of the new regulation will depend on the ability of national law to transform legislative harmonisation into an effective mechanism for control, cooperation, and consumer protection in the digital environment.

Keywords: product safety, e-commerce, online marketplaces, Safety Gate, SI SRIPP, consumer protection, Regulation (EU) 2023/988.

Introducere

Siguranța produselor a fost mult timp gândită în jurul produsului fizic, al producătorului, al importatorului și al distribuitorului tradițional. Comerțul electronic a schimbat însă această logică. În ecosistemul digital, produsul este selectat de consumator prin interfețe online, este promovat algoritmic, este oferit adesea de comercianți terți, este livrat prin rețele logistice fragmentate și poate proveni din afara jurisdicției în care se află cumpărătorul. Din acest motiv, dreptul siguranței produselor nu mai poate rămâne limitat la o logică exclusiv materială, ci trebuie să devină și un drept al infrastructurii digitale de distribuție. Aceasta este, în esență, rațiunea reformei europene concretizate în Regulamentul (UE) 2023/988 [12].

În doctrină, s-a subliniat că piețele online au devenit un canal central de acces al consumatorilor la produse, inclusiv la produse nesigure, iar eficiența reglementării depinde tot mai mult de integrarea marketplace-urilor în arhitectura obligațiilor de siguranță [13]. De asemenea, s-a arătat că economia platformelor pune sub presiune schemele tradiționale de răspundere și determină o orientare mai pronunțată spre reglementare publică și supraveghere a pieței [1]. Totodată, s-a evidențiat că politica europeană privind siguranța produselor a redevenit un domeniu central din cauza noilor tehnologii, a comerțului online și a transformării fluxurilor globale de bunuri [14]. S-a mai remarcat în doctrina autohtonă că, în Republica Moldova, comerțul electronic este influențat atât de evoluția tehnologică, cât și de nevoia de uniformizare a aplicării normelor privind contractele la distanță și drepturile consumatorilor în mediul digital [8].

Această discuție este direct relevantă pentru Republica Moldova, întrucât, deși piața internă este mai mică decât cea a Uniunii Europene, ea este deja expusă aceluiași tipuri de riscuri: vânzări online transfrontaliere, comercianți terți dificil de identificat, produse expediate direct către consumatori și dificultăți de intervenție rapidă a autorităților. În plus, apropierea Republicii Moldova de acquis-ul UE face ca analiza comparativă cu Regulamentul (UE) 2023/988 să nu fie doar doctrinară, ci și practică. Adoptarea Legii nr. 196/2025 confirmă acest lucru, pentru că legea însăși declară că transpune parțial regulamentul european și introduce o serie de mecanisme noi inspirate direct din modelul UE [5].

Metodele și materiale aplicate

În cadrul cercetării au fost utilizate metoda analizei juridice, metoda comparativă, metoda sistemică și metoda sintezei. Aceste metode au permis examinarea cadrului normativ european și național aplicabil siguranței produselor în comerțul electronic, identificarea elementelor de armonizare deja realizate în dreptul Republicii Moldova și evidențierea principalelor dificultăți juridice care persistă în raport cu Regulamentul (UE) 2023/988. Materialul cercetării este constituit din acte normative ale Uniunii Europene și ale Republicii Moldova, precum și din lucrări doctrinare relevante privind siguranța produselor, supravegherea pieței, protecția consumatorilor și rolul platformelor online în distribuția produselor.

Discuții și rezultate obținute

Regulamentul (UE) 2023/988 ca standard de referință

Regulamentul (UE) 2023/988 privind siguranța generală a produselor are ca obiectiv îmbunătățirea funcționării pieței interne și asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, el abrogă Directiva 2001/95/CE și Directiva 87/357/CEE și este aplicabil din 13 decembrie 2024. Din punct de vedere metodologic, GPSR este important nu doar pentru că este noua normă europeană centrală în materia siguranței generale a produselor, ci și pentru că exprimă mutația de la un model preponderent „analogic” la un model juridic adaptat piețelor digitale și comercianților online [12].

Una dintre cele mai importante noutăți ale regulamentului este includerea clară a produselor oferite online în câmpul regimului general de siguranță. Această idee este esențială: produsul nu devine „mai puțin reglementat” pentru simplul motiv că este vândut la distanță. Dimpotrivă, mediul online necesită exigențe sporite de transparență, trasabilitate și reacție rapidă. În același timp, GPSR consolidează obligațiile producătorilor, importatorilor și distribuitorilor și introduce reguli specifice pentru furnizorii de piețe online [12].

În special, art. 22 din regulament consacră un rol juridic nou pentru fur-

nizorii de piețe online. Aceștia trebuie să dispună de puncte unice de contact, să coopereze cu autoritățile, să răspundă la ordine referitoare la conținutul ilegal privind produse periculoase și să participe funcțional la gestionarea riscurilor. Astfel, marketplace-ul nu mai apare ca un simplu spațiu neutru de listare, ci ca o verigă relevantă pentru siguranța produselor [11], [12].

Totodată, GPSR trebuie înțeles sistemic, împreună cu Regulamentul (UE) 2019/1020 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și cu Regulamentul (UE) 2022/2065 privind serviciile digitale. Primul consolidează ideea operatorului economic responsabil și a supravegherii pieței, iar al doilea configurează cadrul general al obligațiilor platformelor online și al intermediarilor digitali. De aceea, pentru statele care urmăresc apropierea de modelul UE, provocarea nu este numai transpunerea punctuală a GPSR, ci și construirea unei coerențe între siguranța produselor, supravegherea pieței și serviciile digitale [10], [11], [12].

Cadrul normativ al Republicii Moldova și elementele deja armonizate

În Republica Moldova, noul act central este Legea nr. 196/2025 privind siguranța generală a produselor, care, potrivit textului analizat, transpune parțial Regulamentul (UE) 2023/988 și stabilește cadrul juridic general privind siguranța produselor de consum introduse sau puse la dispoziție pe piață. Legea conține reguli privind evaluarea siguranței, obligațiile operatorilor economici, obligațiile furnizorilor de piețe online, mecanismele de schimb de informații și dispoziții finale privind intrarea în vigoare și conexiunea cu Safety Gate și SI SRIPP [5].

Această lege trebuie citită împreună cu Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, întrucât textul noii legi face trimiteri explicite la obligațiile și structurile deja existente în materia supravegherii pieței. Articolele referitoare la operatorul economic responsabil și la informarea operatorilor economici arată tocmai această interdependență [4], [5].

În plus, analiza nu poate ignora Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale, care rămâne relevantă pentru raporturile juridice specifice furnizării prin mijloace electronice, și Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, care asigură cadrul mai larg al drepturilor consumatorului, al informării și al remediilor [3], [7]. Din perspectivă metodologică, acest pluralism normativ este important, deoarece arată că siguranța produselor în comerțul electronic nu reprezintă un domeniu juridic autonom, ci o zonă de intersecție între protecția consumatorilor, supravegherea pieței și conformitatea produselor, reglementarea tehnică a produselor și normele privind serviciile digitale și platformele online. Prin urmare, noua lege nu trebuie tratată ca o soluție completă și autosuficientă, ci ca piesa

principală a unui sistem normativ aflat încă în consolidare.

Așadar, este esențial să fie recunoscut faptul că Republica Moldova a depășit deja etapa unui cadru rudimentar. A afirma astăzi că statul nu reglementează marketplace-urile sau că nu are deloc mecanisme moderne ar fi inexact juridic [5].

Mai întâi, Legea nr. 196/2025 privind siguranța generală a produselor include în mod expres produsele oferite prin vânzare la distanță și impune, pentru produsele puse la dispoziție online, obligații de informare mai clare privind identitatea producătorului, a operatorului responsabil și a produsului, precum și privind avertismentele de siguranță. Aceasta este una dintre cele mai importante armonizări, deoarece recunoaște expres faptul că oferta online face parte din circuitul juridic al produsului [5], [7].

În al doilea rând, legea modernizează conceptul de siguranță, luând în calcul și securitatea cibernetică, interconectarea produselor și funcționalitățile evolutive sau predictive, acolo unde natura produsului o cere. O asemenea formulare este foarte apropiată de logica actuală a dreptului european și este semnificativă pentru produsele inteligente și conectate [5], [12], [14].

În al treilea rând, legea reglementează deja furnizorii de piețe online, instituind obligații specifice privind punctele de contact, gestionarea notificărilor, verificările, cooperarea și arhitectura interfeței, acesta fiind un pas substanțial spre modelul art. 22 din Regulamentul (UE) 2023/988 [5], [11], [12].

În al patrulea rând, legea prevede existența unui operator economic responsabil și introduce cerințe sporite de trasabilitate. Pentru comerțul electronic, această chestiune este decisivă, deoarece măsurile corective, rechemările și controlul administrativ devin practic ineficiente dacă nu există un subiect identificabil și responsabilizabil juridic [4], [5], [10].

În fine, noua lege creează și cadrul juridic pentru SI SRIPP și pentru accesul Republicii Moldova la Safety Gate, ceea ce arată că legiuitorul a înțeles nevoia de schimb rapid de informații și de cooperare instituțională în domeniul produselor periculoase [5], [10], [12].

Provocările pentru Republica Moldova în comerțul electronic

Principala provocare pentru Republica Moldova nu mai este redactarea unei legi moderne, ci transformarea acesteia într-un mecanism efectiv de control și prevenție. În dreptul siguranței produselor, diferența dintre „există o normă” și „norma funcționează” este decisivă. Comerțul electronic amplifică această diferență, pentru că viteza de listare și vânzare a produselor, caracterul transfrontalier al ofertelor și fragmentarea lanțului logistic fac ca reacția autorităților să fie dificilă chiar și în prezența unei legi bune. Această observație este în acord și cu literatura de specialitate, care subliniază că administrația, notificarea și capacitatea de supraveghere sunt la fel de importante ca textul normativ însuși [4], [5], [10], [14].

Așadar, o provocare majoră privește controlul efectiv al produselor oferite prin marketplace-uri. Chiar dacă legea introduce obligații pentru furnizorii de piețe online, aplicarea lor ridică dificultăți practice serioase: cum se verifică identitatea comerciantului terț, cum se stabilește când platforma a acționat suficient de prompt, cum se monitorizează produsele relistate după eliminare, cum se evită reparația aceluiași produs sub alte conturi și cum se urmărește respectarea obligațiilor în cazul platformelor cu operațiuni transfrontaliere [5], [11], [12].

Această problemă este confirmată și în doctrină. Christine Riefa atrage atenția că unul dintre marile riscuri ale piețelor online este persistența produselor nesigure chiar și după apariția unor semnale de risc, iar eficiența reglementării depinde de proceduri clare de detectare, notificare și eliminare [13]. Christoph Busch arată, dintr-o perspectivă comparativă, că platformele tind să ocupe o poziție intermediară dificilă între neutralitate formală și influență factuală asupra pieței [1].

Pentru Republica Moldova, provocarea este cu atât mai mare cu cât o parte semnificativă a comerțului electronic se realizează prin interfețe și fluxuri comerciale care depășesc jurisdicția națională [5], [7].

Legea nr. 196/2025 privind siguranța generală a produselor introduce un mecanism corect prin raportare la modelul european: anumite produse nu pot fi introduse pe piață fără existența unui operator economic responsabil înregistrat în Republica Moldova. Totuși, provocarea reală nu este doar existența formală a acestei cerințe, ci verificarea ei efectivă în comerțul electronic.

În practică, produsele pot ajunge la consumator prin lanțuri contractuale și logistice complexe, în care platforma, vânzătorul, depozitul, operatorul de *fulfillment* și transportatorul sunt entități distincte. În aceste condiții, identificarea subiectului care răspunde efectiv pentru documentația tehnică, conformitate, etichetare și reacția la risc poate fi complicată. Regulamentul (UE) 2019/1020 a încercat să reducă tocmai această problemă la nivelul UE, însă pentru Republica Moldova dificultatea rămâne una de implementare administrativă și probatorie [10]. Prin urmare, una dintre provocările centrale este nu doar existența juridică a „persoanei responsabile”, ci evitarea situațiilor în care această responsabilitate rămâne formală sau greu activabilă în practică.

Legea nr. 196/2025 creează cadrul juridic pentru SI SRIPP și pentru schimbul rapid de informații privind produsele periculoase [5]. Totuși, textul legii arată că operaționalizarea efectivă a acestui mecanism depinde de măsuri ulterioare, inclusiv de acte de punere în aplicare și de configurarea tehnică a sistemului informațional. Din acest motiv, una dintre primele provocări pentru Republica Moldova nu este existența formală a cadrului normativ, ci funcționarea efectivă a infrastructurii digitale de supraveghere. În comerțul electronic, viteza de circulație a produselor este foarte mare: o

ofertă care vizează un produs periculos poate ajunge într-un interval foarte scurt la un număr semnificativ de consumatori. În aceste condiții, și schimbul de informații dintre autorități, operatorii economici și platformele online trebuie să funcționeze într-un ritm comparabil. O infrastructură incompletă, lentă sau neinteroperabilă riscă să reducă semnificativ eficiența legii, chiar dacă obligațiile materiale sunt formulate corect [4], [5].

În strânsă legătură cu această problemă se află și accesul Republicii Moldova la Safety Gate. Articolul 24 din Legea nr. 196/2025 prevede deschiderea cadrului național către acest mecanism european, însă condiționează accesul efectiv de existența unui acord internațional ratificat [5], [12]. Prin urmare, legea creează premisa juridică a cooperării, dar nu produce prin ea însăși integrarea operațională în sistemul european de alertă rapidă. De aici rezultă o altă provocare majoră: trecerea de la deschiderea normativă la cooperarea transfrontalieră efectivă. În lipsa conectării reale la circuitele de alertă și notificare, capacitatea Republicii Moldova de a reacționa rapid la produsele periculoase identificate în alte jurisdicții poate rămâne limitată.

O altă dificultate importantă este dată de caracterul fragmentat al arhitecturii normative. Siguranța produselor în comerțul electronic nu poate fi reglementată eficient numai prin legea privind siguranța generală a produselor. Este necesară o corelare funcțională cu normele privind supravegherea pieței, protecția consumatorilor, comerțul electronic, precum și cu regulile referitoare la platformele și serviciile digitale. La nivelul Uniunii Europene, această interdependență este mai clar structurată, deoarece Regulamentul (UE) 2023/988 funcționează împreună cu Regulamentul (UE) 2019/1020 și cu Regulamentul (UE) 2022/2065 [10], [11], [12]. Pentru Republica Moldova, provocarea nu constă doar în adoptarea unor norme inspirate din modelul european, ci și în construirea unei logici coerente de aplicare a acestora. În absența unei asemenea coordonări, există riscul ca obligațiile privind produsele periculoase să fie analizate izolat de infrastructura juridică și tehnică prin care produsele sunt promovate, listate și distribuite online [1], [2].

Această dificultate devine și mai vizibilă în raport cu marketplace-urile și comercianții terți. Dacă obligațiile platformelor privind identificarea comercianților, prelucrarea notificărilor, eliminarea ofertelor și cooperarea cu autoritățile nu sunt susținute de proceduri clare și de mecanisme tehnice eficiente, reglementarea riscă să rămână în mare parte formală [1], [2], [5]. Din acest motiv, una dintre provocările reale ale dreptului moldovenesc nu este doar formularea obligațiilor, ci și asigurarea unor instrumente efective de aplicare în mediul digital.

În același timp, trebuie avută în vedere și problema efectivității regimului sancționator. O normă de siguranță produce efecte reale numai atunci când operatorii economici percep existența unui risc juridic concret și pre-

vizibil în caz de neconformare. De aceea, pentru Republica Moldova este esențial ca noile obligații privind siguranța produselor, marketplace-urile, trasabilitatea și cooperarea să fie dublate de mecanisme sancționatorii și corective suficient de clare și eficiente [4], [5]. Standardul european impune sancțiuni efective, proporționale și disuasive [12]. În lipsa unui asemenea efect de constrângere, există riscul ca aplicarea noilor norme să genereze mai ales o conformare formală, nu una substanțială [14].

În fine, o provocare distinctă o reprezintă caracterul transfrontalier al comerțului electronic. Produsele pot fi comandate direct din alte state, prin intermediul unor platforme globale, iar fluxurile fragmentate și frecvente de livrări fac mai dificil controlul efectiv al conformității și al siguranței [12]. Această problemă este recunoscută și la nivel european, unde siguranța produselor în e-commerce rămâne strâns legată de supravegherea importurilor și de monitorizarea fluxurilor transfrontaliere [10]. Pentru Republica Moldova, provocarea este chiar mai accentuată, deoarece piața națională este puternic expusă produselor provenite din afara jurisdicției. În consecință, nu este suficientă reglementarea pieței interne; este necesară și dezvoltarea unei capacități reale de cooperare externă, control și intervenție rapidă în raport cu produsele provenite din afara țării [4], [5], [12].

Concluzii

Analiza evidențiază că problema siguranței produselor în comerțul electronic, în Republica Moldova, nu mai poate fi redusă la întrebarea dacă există sau nu o reglementare relevantă. Miza juridică reală este dacă normele recent adoptate pot produce efecte concrete într-un spațiu comercial caracterizat prin rapiditate, opacitate și puternică dimensiune transfrontalieră. În acest sens, Regulamentul (UE) 2023/988 funcționează ca un reper normativ util, iar Legea nr. 196/2025 confirmă orientarea dreptului moldovenesc spre standardele europene. Totuși, eficiența acestui proces va depinde nu atât de adoptarea unor noi reguli, cât de capacitatea instituțională de a asigura trasabilitatea produselor, cooperarea cu platformele online și reacția rapidă în fața riscurilor generate de piața digitală. Prin urmare, provocarea centrală pentru Republica Moldova nu este una exclusiv legislativă, ci una de transformare a reglementării într-un mecanism efectiv de control și protecție a consumatorului. În plan aplicativ, cele expuse justifică următoarele recomandări juridice:

1. *Completarea cadrului normativ subsecvent al Legii nr. 196/2025 prin reglementări detaliate privind procedura de notificare, retragere și eliminare a ofertelor online referitoare la produse periculoase.* Este necesară adoptarea unor acte normative subordonate care să stabilească în mod expres procedura juridică de transmitere a notificărilor, termenele de reacție, obligațiile

de executare ale furnizorilor de piețe online și efectele juridice ale neconformării. O asemenea reglementare ar reduce incertitudinea aplicării art. 21 din Legea nr. 196/2025 și ar consolida previzibilitatea raporturilor dintre autorități, platforme și operatorii economici.

2. *Clarificarea legislativă a raportului dintre Legea nr. 196/2025, Legea nr. 162/2023, Legea nr. 105/2003 și Legea nr. 284/2004, în vederea delimitării competențelor și a corelării obligațiilor aplicabile în comerțul electronic.* În forma actuală, siguranța produselor vândute online se află la intersecția mai multor regimuri normative, ceea ce poate genera dificultăți de interpretare privind competența autorităților, natura obligațiilor comercianților și raportul dintre siguranța produsului, informarea consumatorului și supravegherea pieței, prin urmare se recomandă introducerea unor norme exprese de corelare sau a unor dispoziții de trimitere sistematică, pentru a evita aplicarea fragmentară a cadrului juridic.

3. *Instituirea unui regim sancționator mai clar și expres adaptat obligațiilor specifice comerțului electronic, în special pentru marketplace-uri și comercianții terți.* Pentru ca noile obligații privind trasabilitatea, cooperarea, notificarea și eliminarea produselor periculoase să producă efecte reale, este necesar ca încălcarea lor să fie însoțită de sancțiuni suficient de clare, efective, proporționale și disuasive. În mod special, cadrul juridic ar trebui să individualizeze consecințele neexecutării obligațiilor de către furnizorii de piețe online, inclusiv în cazurile de neînălțurare a ofertelor periculoase, de lipsă de cooperare cu autoritățile sau de neasigurare a informațiilor privind operatorul economic responsabil.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. BUSCH, Christoph. „Rethinking Product Liability Rules for Online Marketplaces: A Comparative Perspective”. SSRN Electronic Journal / TPRC49, 2021.

2. FAIRGRIEVE, Duncan; BÜYÜKSAGIS, Erdem; BUSCH, Christoph; SHARKEY, Catherine M. „Product Liability and Online Marketplaces: Comparison and Reform”. În: International and Comparative Law Quarterly, 2024, vol. 73, pp. 477–504.

3. Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 126–131, 27.06.2003, art. 507. Republicată în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 176–181, 21.10.2011, art. 513.

4. Legea nr. 162 din 06 iulie 2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 272–273, 27.07.2023, art. 468.

5. Legea nr. 196 din 10 iulie 2025 privind siguranța generală a produselor.

În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 478–481, 29.07.2025, art. 637.

6. Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 206–209, 22.10.2010, art. 681. Republicată în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 230–237, 01.10.2021, art. 262

7. Legea nr. 284 din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 138–146, 13.08.2004, art. 741. Republicată în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 40–47, 09.02.2018, art. 104.

8. PASCAL, Mihaela, ZESTREA, Sergiu. Drepturile consumatorilor în cadrul comerțului electronic. In: State, security and human rights: in digital era, 8-9 decembrie 2022, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2023, Vol.2, pp. 277-284. ISBN 978-9975-62-531-9.

9. PASCAL, Mihaela. Drepturile și obligațiile consumatorilor în contextul economiei circulare. In: Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM: științe juridice, 2025, nr. S, pp. 13-24. ISSN 1857-0976.

10. Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011. În: JOUE, L 169, 25.06.2019, p. 1 și urm.

11. Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale). În: JOUE, L 277, 27.10.2022, p. 1 și urm.

12. Regulamentul (UE) 2023/988 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind siguranța generală a produselor, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 87/357/CEE a Consiliului. În: JOUE, L 135, 23.05.2023, p. 1 și urm.

13. RIEFA, Christine. „Unsafe and Still Online: Proposals to Improve Product Safety on Online Marketplaces”. În: SAVIN, Andrej; TRZASKOWSKI, Jan (eds.), Research Handbook on EU Internet Law, 2nd ed., Cheltenham: Edward Elgar, 2023, pp. 344–365.

14. RUOHONEN, Jukka. „A Review of Product Safety Regulations in the European Union”. În: International Cybersecurity Law Review, 2022, vol. 3, pp. 345–366.